

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2022/589

(2022. gada 6. aprīlis),

ar ko nosaka Komisijas Enerģētiskās nabadzības un mazaizsargāto patērētāju koordinācijas grupas sastāvu un darbības kārtību

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 168. un 194. pantu,

tā kā:

- (1) Godīga un taisnīga pārkārtošanās uz klimatneitrālu Savienību līdz 2050. gadam ir būtiska Eiropas zaļā kursa un ES 2030. gada enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšanā. 2021. gada jūlijā un decembrī iesniegtajās tiesību aktu paketēs Eiropas zaļā kursa īstenošanai liela uzmanība ir pievērsta enerģētiskās nabadzības novēršanai un mazaizsargāto aizsardzībai. Turklāt liels uzsvars uz enerģētiskās nabadzības novēršanu ir likts arī Renovācijas vilnī⁽¹⁾, kas ir nozīmīga iniciatīva, kuras mērķis ir veicināt privāto un publisko ēku strukturālo renovāciju. Šajā sakarā Komisija ir uzsākusi cenas ziņā pieejamu mājokļu iniciatīvu pirmo 100 sociālo un cenas ziņā pieejamu mājokļu rajonu renovācijai un 2020. gadā tika pieņemts Komisijas ieteikums par enerģētisko nabadzību⁽²⁾, lai palīdzētu to izskaust, "vērstoties pret tās pamatcēloņiem", un veicinātu energoefektīvas renovācijas stratēģijas, kas uzlabos ES iedzīvotāju dzīves kvalitāti.
- (2) Enerģētiskā nabadzība ir arī koncepcija, kas konsolidēta tiesību aktu paketē "Tīru enerģiju ikvienam Eiropā", enerģētikas taisnīgā pārkārtošanās vislielāko uzmanību pievēršot patērētājiem un nodrošinot vairākus mērķorientētus pasākumus, lai ar enerģētikas tiesību aktu palīdzību novērstu konkrētas neaizsargātības.
- (3) Piekļuve energopakalpojumiem ir būtiska sociālajai iekļaušanai. Eiropas sociālo tiesību pilārā, ko 2017. gada 17. novembrī kopīgi proklamēja Eiropas Parlaments, Padome un Komisija, enerģija ir iekļauta to pamatpakalpojumu⁽³⁾ vidū, kuriem ir tiesības piekļūt ikvienam. Tiem, kuriem tas nepieciešams, jānodrošina atbalsts piekļuvei šādiem pakalpojumiem⁽⁴⁾. Eiropas sociālo tiesību pilāra rīcības plānā⁽⁵⁾ ir izklāstītas konkrētas darbības, ar kurām pilāra 20 principus pārvērst realitātē, tostarp konkrētas iniciatīvas 2022. gadam, kas arī palīdzēs novērst enerģētisko nabadzību.
- (4) Nākot klajā ar ieteikumu par enerģētisko nabadzību, kuram pievienots Komisijas dienestu darba dokuments, Komisija ir izpildījusi arī savu pienākumu sniegt indikatīvus norādījumus par piemērotiem rādītājiem enerģētiskās nabadzības mērīšanai un par jēdziena "ievērojams skaits enerģētiskajā nabadzībā nonākušu māsaimniecību" definīciju, kā prasīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1999⁽⁶⁾ ("Pārvaldības regula") un Elektroenerģijas direktīvas pārstrādātajā redakcijā. Tajā arī uzsvērts, cik svarīgas šo problēmu risināšanā ir ar nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem (NEKP) un ilgtermiņa renovācijas stratēģijām saistītās rīcībpolitikas. Grupa turpinās darbu, ko iesācis Pilsoņu enerģētikas forums un ES Enerģētiskās nabadzības observatorija.

⁽¹⁾ COM(2020) 662 final.

⁽²⁾ Komisijas Ieteikums (ES) 2020/1563 (2020. gada 14. oktobris) par enerģētisko nabadzību.

⁽³⁾ Nepieciešamība dalībvalstīm risināt enerģētiskās nabadzības problēmu ir uzsvēta arī integrēto nodarbinātības pamatnostādņu 8. pamatnostādņē "Veicināt vienlīdzīgas iespējas visiem, veicināt sociālo iekļaušanu un apkarot nabadzību", kas ir pamats dalībvalstu nodarbinātības un sociālās politikas koordinēšanai Eiropas pusgada ietvaros.

⁽⁴⁾ ESTP 20. princips "Piekļuve pamatpakalpojumiem": Eiropas sociālo tiesību pilāra 20 principi | Eiropas Komisija (europa.eu).

⁽⁵⁾ COM(2021) 102 final.

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

- (5) Enerģētiskās nabadzības un mazaizsargāto patērētāju standarta definīcijas joprojām tiek izstrādātas. Tāpēc dalībvalstis nosaka savus kritērijus atbilstoši valsts un vietējam kontekstam. Dalībvalstu centieni mazināt nabadzību kopumā ir atzīti par vienlīdz vērtīgiem. Īstenojot un atjauninot NEKP saskaņā ar Regulu par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību, ir jāņem vērā Komisijas pamatnostādnes par enerģētisko nabadzību (7).
- (6) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/944 (8) 28. pantā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/73/EK (9) 3. panta 3. punktā ir noteikts, ka dalībvalstīm jādefinē neaizsargāto lietotāju jēdziens, kas var attiekties uz enerģētisko nabadzību un cita starpā uz aizliegumu krīžu laikā atslēgt elektroenerģijas padevi šādiem lietotājiem. Neaizsargātu patērētāju jēdzienā var ietvert ienākumu līmeni, izdevumu par enerģiju īpatsvaru pieejamajos ienākumos, mājokļu energoefektivitāti, kritisku atkarību no elektroierīcēm veselības apsvērumu, vecuma vai citu kritēriju dēļ. Dalībvalstīm jāveic atbilstīgi pasākumi, lai aizsargātu lietotājus, jo īpaši, lai nodrošinātu pietiekamu aizsardzību neaizsargātiem lietotājiem.
- (7) Arī pārstrādātās Elektroenerģijas direktīvas (ES) 2019/944 29. pantā ir prasīts, lai dalībvalstis novērtētu enerģētiskās nabadzības skarto mājsaimniecību skaitu un noteiktu un publicētu kritērijus, kurus izmanto šāda novērtējuma veikšanai. Ja šādu mājsaimniecību skaits ir ievērojams, dalībvalstīm savos NEKP ir jāiekļauj indikatīvs enerģētiskās nabadzības mazināšanas mērķis, jānorāda termiņš un jāizklāsta attiecīgās rīcībpolitikas un mērījumi. Pēc tam tām saskaņā ar Regulu par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību ir jāziņo Komisijai par progresu, ko tās guvušas virzībā uz mērķi samazināt enerģētiskās nabadzības skarto mājsaimniecību skaitu. Līdzīgi arī Direktīvas 2009/73/EK 3. panta 4. punktā ir noteikts, ka dalībvalstīm jāveic atbilstīgi pasākumi, lai risinātu enerģētiskās nabadzības jautājumu.
- (8) Visas paketes "Gatavi mērķrādītājam 55 %" iniciatīvas, ar ko paredzēts īstenot ES 2030. gada klimata un enerģētikas mērķus, ir konsekventi izstrādātas, lai izvērstu sinerģiju, mazinātu potenciāli negatīvu distributīvo ietekmi, tostarp starp dalībvalstīm, jo īpaši uz vismazaizsargātākajiem un enerģētiskā ziņā nabadzīgākajiem iedzīvotājiem (priekšlikums pārstrādāt Energoefektivitātes direktīvu, priekšlikums par Sociālo klimata fondu, priekšlikums pārstrādāt Enerģijas nodokļu direktīvu, priekšlikums pārstrādāt Ēku energoefektivitātes direktīvu, ūdeņraža un gāzes dekarbonizācijas tiesību aktu kopums, priekšlikums Padomes ieteikumam par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti). Lai sniegtu maksimālu atbalstu dalībvalstīm, Komisija ir pieņēmusi ieteikumu (10) ar vadlīnijām un piemēriem principa "energoefektivitāte pirmajā vietā" īstenošanai lēmumu pieņemšanā enerģētikas nozarē un ārpus tās.
- (9) Lai stiprinātu centienus un apņemšanos īstenot godīgu un taisnīgu Eiropas zaļo kursu, ir svarīgi apmainīties ar paraugpraksi un ciešāk koordinēt rīcībpolitikas pasākumus starp dalībvalstīm, citām iesaistītām ieinteresētajām personām un Komisiju nolūkā atbalstīt mazaizsargātas, finansiāli vājas mājsaimniecības vai enerģētiskās nabadzības skartas mājsaimniecības. Tādēļ būtu jāizveido Enerģētiskās nabadzības un mazaizsargāto patērētāju koordinācijas grupa.
- (10) Enerģētiskās nabadzības un mazaizsargāto patērētāju koordinācijas grupas virsuzdevumam vajadzētu būt sniegt Komisijai un dalībvalstīm nepieciešamo rīcībpolitisko zinātību tādu iniciatīvu īstenošanai, kuru mērķis ir apzināt, atbalstīt un aizsargāt vismazaizsargātākos patērētājus, vienlaikus saglabājot un uzlabojot iekšējā enerģijas tirgus labu darbību. Tai būtu jāsadarbības ar attiecīgām Padomes darba sagatavošanas struktūrām, piemēram, Sociālās aizsardzības komiteju, jo īpaši attiecībā uz rīcībpolitiku ietekmi uz mazaizsargātām mājsaimniecībām un mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem un sociālās politikas nozīmi enerģētiskās nabadzības novēršanā.
- (11) Grupai būtu jā sastāv no dalībvalstu kompetento iestāžu pārstāvjiem. Būtu jāizstrādā noteikumi par to, kā Grupas locekļi izpauž informāciju,

(7) SWD(2020) 960 final.

(8) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp.).

(9) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.).

(10) Komisijas ieteikums (ES) 2021/1749.

IR NOLĒMUSI ŠĀDI.

1. pants

Priekšmets

Tiek izveidota Enerģētiskās nabadzības un mazaizsargāto patērētāju koordinācijas grupa ("Grupa").

2. pants

Grupas uzdevumi

1. Grupas uzdevumi ir šādi:

- a) darboties kā informācijas apmaiņas un koordinācijas galvenajai platformai starp Komisiju un dalībvalstīm jautājumos, kas saistīti ar Savienības tiesību aktu, programmu un rīcībpolitiku izstrādi un īstenošanu attiecībā uz finansiāli vājām vai enerģētiskās nabadzības skartām māsaimniecībām un mazaizsargātiem patērētājiem, tostarp saistībā ar enerģijas pieejamību cenas ziņā, mērķorientētiem renovācijas un energoefektivitātes pasākumiem un finansēšanas shēmām valsts līmenī;
- b) nodrošināt forumu pieredzes, paraugprakses un zinātības apmaiņai attiecībā uz mazaizsargātiem patērētājiem un finansiāli vājām vai enerģētiskās nabadzības skartām māsaimniecībām, tostarp reģionālā un vietējā līmenī;
- c) palīdzēt Komisijai un dalībvalstīm izstrādāt rīcībpolitikas iniciatīvas, jo īpaši saistībā ar to nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresā ziņojumiem un saistītajām stratēģijām.

2. Grupa jo īpaši:

- a) jebkurā pārvaldības līmenī (valsts, reģionālā un vietējā) apmainās ar informāciju par lēmumiem par pasākumiem, ar kuriem atbalsta un iespējina mazaizsargātos patērētājus un finansiāli vājās vai enerģētiskās nabadzības skartās māsaimniecības, un risina enerģijas finansiālās pieejamības jautājumus valsts un plašākā kontekstā saistībā ar pāreju uz tīru enerģiju;
- b) apspriež konkrētus jautājumus saistībā ar mazaizsargātiem patērētājiem un finansiāli vājām vai enerģētiskās nabadzības skartām māsaimniecībām, lai rastu piemērotus pasākumus un koordinētus risinājumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;
- c) pārskata Enerģētiskās nabadzības konsultāciju centra un Komisijas regulāri sagatavotās prognozes un ziņojumus, jo īpaši pievēršoties pamatcēloņiem un risinājumiem, tostarp ar attiecīgu sociālekonomisko analīzi, veicot mērījumus un uzraugot progresu šajā jomā;
- d) ciešā sadarbībā ar Sociālās aizsardzības komiteju (un tās Rādītāju apakšgrupu) un ESTAT uzlabo pieejamo datu un statistikas rādītāju kvalitāti un klāstu, tostarp Savienības datu saskaņotu vākšanu, pienācīgi ņemot vērā valstu īpatnības, lai nodrošinātu, ka pieejas enerģētiskās nabadzības skarto un mazaizsargāto patērētāju atbalstam un iespēcināšanai pamatojas uz izsvērtu un aktuālu izpratni par galvenajām problēmām un attiecīgajām dimensijām, kā arī to variācijām laikā un telpā;
- e) veicināt informācijas apmaiņu, prevenciju un koordinētu rīcību ārkārtas situācijā Savienībā.

3. pants

Konsultēšanās

Komisija drīkst konsultēties ar Grupu par jebkuru jautājumu, kas saistīts ar enerģētisko nabadzību un mazaizsargātajiem patērētājiem.

4. pants

Locekļi

1. Grupas sastāvā ir visu dalībvalstu iestādes.

2. Dalībvalstu iestādes, jo īpaši ministrijas, kuru kompetencē ir enerģētika, ieceļ savus pārstāvjus un ir atbildīgas par to, lai to pārstāvi atbilstoši dalībvalsts iekšējai kārtībai būtu ļoti kompetenti veikt iecerēto darbu.
3. Katra dalībvalsts ieceļ ne vairāk kā divus pastāvīgos pārstāvjus un divus pārstāvju aizstājējus dalībai Grupas darbā atbilstošajā lēmumu pieņemšanas līmenī.
4. Pārstāvju aizstājējus ieceļ saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā locekļus, kā noteikts 2. punktā; pārstāvju aizstājēji automātiski aizstāj locekļus to prombūtnes vai slimības laikā.
5. Komisija drīkst noraidīt pārstāvja iecelšanu, ja tā uzskata, ka iecelšana nav piemērota, ņemot vērā 2. punktā minētās prasības. Šādos gadījumos attiecīgajām dalībvalstīm lūdz izvirzīt citu pārstāvi. Katrs Grupas loceklis nodrošina, ka tā dalības statuss ir aktualizēts.
6. Dalībnieku persondatus vāc, apstrādā un publicē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 ⁽¹¹⁾ vai attiecīgā gadījumā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725 ⁽¹²⁾.
7. Dalībnieki saglabā amatu līdz pilnvaru termiņa beigām vai līdz aizstāšanai. Pilnvaru termiņu drīkst pagarināt.

5. pants

Darbība

1. Grupas priekšsēdētājs ir ENER ĢD pārstāvis.
2. Priekšsēdētājs regulāri sasauc Grupu un iepazīstina to ar informāciju, kas saņemta no tās locekļiem, vienlaikus saglabājot konfidencialitāti attiecībā uz komerciāli sensitīvu informāciju.
3. Grupas sanāksmes notiek tiešsaistē vai Komisijas telpās.
4. ENER ĢD nodrošina sekretariāta pakalpojumus. Grupas sanāksmēs drīkst piedalīties Komisijas ierēdņi no attiecīgām struktūrvienībām.
5. ENER ĢD visus attiecīgos darba dokumentus dara pieejamus Grupas locekļiem, izmantojot sadarbības darbavietu. Turklāt Komisija publicē visus attiecīgos dokumentus, iekļaujot tos reģistrā vai izmantojot saiti no reģistra uz īpašu tīmekļvietni. ENER ĢD savlaicīgi pirms sanāksmēm publicē darba kārtību un citus attiecīgus pamatdokumentus. Kā noteikts Regulas (EK) Nr. 1049/2001 4. pantā, gadījumā, ja dokumenta izpaušana varētu kaitēt sabiedrības vai privāto interešu aizsardzībai, būtu jāparedz izņēmums no prasības par sistemātisku publicēšanu.
6. Protokolus priekšsēdētāja pārraudzībā sagatavo sekretariāts, un tie ir pieejami īsi pēc sanāksmes.
7. Ciktāl iespējams, atzinumus, ieteikumus vai ziņojumus Grupa pieņem vienprātīgi. Balsojuma gadījumā rezultātu nosaka vienkāršs locekļu balsu vairākums. Locekļiem, kuri balsojuši pret vai atturējušies, ir tiesības pieprasīt, lai atzinumiem, ieteikumiem vai ziņojumiem pievieno dokumentu, kurā sniegts viņu nostājas pamatojuma kopsavilkums.

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

6. pants

Apakšgrupas

ENER ĢD drīkst izveidot apakšgrupas īpašu jautājumu izskatīšanai atbilstoši Grupas noteiktajam darba uzdevumam. Apakšgrupas strādā saskaņā ar horizontālajiem noteikumiem par Komisijas ekspertu grupu izveidi un darbību ⁽¹³⁾ un ziņo Grupai. Tiklīdz to uzdevums ir izpildīts, apakšgrupas izformē.

7. pants

Ārējie eksperti

ENER ĢD *ad hoc* kārtā darbam Grupā vai apakšgrupās drīkst pieaicināt ekspertus ar padziļinātām zināšanām kādā darba kārtības jautājumā.

8. pants

Novērotāji

1. Fiziskām personām, organizācijām un publiskām struktūrām, kas reģistrētas Pārredzamības reģistrā, piemēram, patērētājiem, sociālo partneru organizācijām un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, ar tiešu uzaicinājumu drīkst piešķirt novērotāja statusu.
2. Novērotāji un to pārstāvji ar priekšsēdētāja piekrišanu drīkst piedalīties Grupas apspriedēs un nodrošināt zinātību. Tomēr viņiem nav balsstiesību.

9. pants

Reglaments

Vienojoties ar Komisiju un pamatojoties uz tās priekšlikumu, Grupa ar vienkāršu tās locekļu balsu vairākumu, ievērojot horizontālos noteikumus, pieņem reglamentu ⁽¹⁴⁾.

10. pants

Dienesta noslēpums un apiešanās ar klasificētu informāciju

Uz Grupas locekļiem un to pārstāvjiem, kā arī pieaicinātajiem ekspertiem un novērotājiem attiecas dienesta noslēpuma neizpaušanas pienākums, kas saskaņā ar Līgumiem un to īstenošanas noteikumiem attiecas uz visiem iestāžu locekļiem un to darbiniekiem, kā arī Komisijas drošības noteikumi, kas attiecas uz Savienības klasificētās informācijas aizsardzību un ir noteikti Komisijas Lēmumā (ES, Euratom) 2015/443 ⁽¹⁵⁾ un (ES, Euratom) 2015/444 ⁽¹⁶⁾. Ja šis pienākums netiek ievērots, Komisija drīkst veikt visus attiecīgos pasākumus.

11. pants

Sanāksmju izdevumi

1. Grupas vai tās apakšgrupu darbā iesaistītas personas par piedāvātajiem pakalpojumiem atlīdzību nesaņem.
2. Komisija iesaistītajām personām atlīdzina ar Grupas vai apakšgrupu darbu saistītos ceļa un uzturēšanās izdevumus.

⁽¹³⁾ C(2016) 3301 final.

⁽¹⁴⁾ Sk. Komisijas Lēmuma C(2016) 3301 17. pantu.

⁽¹⁵⁾ Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/443 (2015. gada 13. marts) par drošību Komisijā (OV L 72, 17.3.2015., 41. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētās informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp.).

Izdevumus atlīdzina saskaņā ar Komisijā spēkā esošajiem noteikumiem un nepārsniedzot pieejamās apropriācijas, kas ikgadējā resursu sadales procedūrā piešķirtas Komisijas struktūrvienībām.

Brisele, 2022. gada 6. aprīlī

*Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Kadri SIMSON*
